

Tárgy: Kifogás elbírálása (Cs. V. V.)

KIVONAT

**a Budapest 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság
2022. április 09-i ülésének jegyzőkönyvéből**

23/02.OEVB/2022/IV.09./ számú határozat

A Budapest 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 6 igen, 0 nem szavazattal Cs. V. V. magánszemély kifogását elutasítja.

A határozat ellen a Nemzeti Választási Bizottsághoz címzett, de jelen Választási Bizottsághoz benyújtott (Budapest 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság, 1113 Budapest, Bocskai út 39-41. II. em. 229-231., e-mail: varga.dorina@ujbuda.hu) illetékmentes fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb **2022. április 12. napján 16:00 óráig** megérkezzen. A fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell a fellebbezés – a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223. § (3) bekezdése szerinti – jogalapját, a fellebbezés benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, (magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát, számát) jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát, fellebbezés benyújtójának választása szerint telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetőleg kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét. A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók. A fellebbezés a Nemzeti Választási Bizottság határozatának meghozataláig visszavonható, a Választási Bizottság azonban az eljárást hivatalból folytathatja.

Indokolás

2022. április 5-én 19 óra 36 perckor Cs. V. V. választópolgár – T. F. magánszemély útján – elektronikus úton kifogást nyújtott be a Budapest 07. számú OEVB részére. Tekintettel arra, hogy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 297. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kifogás elbírálására a Budapest 07. számú OEVB nem rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel, 2022. április 6-án áttették azt jelen Választási Bizottsághoz.

Kifogástevő előadta, hogy a törvényes határidőn belül mozgóurna iránti kérelmet terjesztett elő a Ve. 103. § (2) bekezdés a) pontja szerint a helyi választási irodánál, mely a mozgóurna iránti kérelmet elbírálta 2022. március hó 25. napján a mellékelt határozat szerint. (Az átjelentkezési kérelemmel együtt történt az elbírálás.) A határozat értelmében a mozgóurna iránti kérelmet elfogadták, azonban a választás napján hiába várta a kérelemnek megfelelő címen (Szent Imre Kórház, 1115, Budapest Tétényi út 12-16.) a mozgóurna érkezését, az nem érkezett meg. A helyi választási iroda így nem tette lehetővé, hogy a Kifogástevő aktív választójogával és a népszavazásban való részvételhez való jogával éljen. Mivel kórházban tartózkodott a választások napján és mozgásképtelen beteg, lányát, T. F. magánszemélyt kérte meg, hogy telefonon is érdeklődjön a választási irodánál. Aznap többször is beszélt telefonon az újbudai helyi választási iroda munkatársaival, illetve a Nemzeti Választási Iroda (NVI) munkatársaival. Az NVI-nél is azt a tájékoztatást kapta, hogy a szavazatszámlálók be tudnak menni a kórházba, szavazhat a Kifogástevő. A szavazás délutánján azt az információt kapta telefonon a HVI-nél a lánya, hogy nagyon sok mozgóurna igény volt, ezért nem biztos, hogy odaérnek a kórházba.

A kifogásban részletezett magatartás – álláspontja szerint – sérti a Ve. 2. § (1) bekezdésben megfogalmazott alapelveket, továbbá az alábbiak szerinti tételes rendelkezéseket.

A Ve. 103. § (1) bekezdése szerint mozgóurna iránti kérelmet a szavazóköri névjegyzékben szereplő, mozgásában egészségi állapota vagy fogyatékossága, illetve fogvatartása miatt gátolt választópolgár nyújthat be, mely tételes szabály szerinti lehetőség biztosítására szolgál a Ve. 2. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti alapelv, a fogyatékossággal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése is. A helyi választási irodának fel kellett volna készülnie a mozgóurnát igénylő választópolgárok számának megfelelő feltételek biztosítására, azonban ezt a kötelezettséget elmulasztotta, vagy elégtelen szinten tett eleget neki, mert az elégtelen feltételeknek köszönhetően nem ért el Kifogástevőhöz a mozgóurna. E tekintetben - a mozgóurnás szavazás körülményeinek megteremtése - a helyi választási irodát objektív felelősség terheli. A helyi választási iroda mulasztása a Ve. 2. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlással is ellentétes, a helyi választási irodának ugyanis feladata érvényre juttatni a választópolgárok választójogának gyakorlásának minden módját, így a mozgóurna útján való részvétel lehetőségét is. A helyi választási iroda a mozgóurnát igénylő választópolgároknak megfelelő számú szavazatszámláló bizottsági tag és mozgóurna biztosítása útján lett volna köteles érvényre juttatni a választópolgárok számára annak a lehetőségét, hogy választójogukat rendeltetésszerűen gyakorolhassák. E körben Kifogástevő hivatkozott a Kúria Kvk.II.37.419/2018/2. számú határozatára is.

Álláspontja szerint különösen súlyos a mulasztás, mivel a helyi választási irodának előre fel kellett volna készülnie a mozgóurnát igénylő választópolgárok nagyobb számára, tekintettel az NVI által a koronavírussal fertőzött választópolgárokkal és kontaktszemélyekkel kapcsolatban megfogalmazott iránymutatásra. Kellő felkészülési idő állt rendelkezésére a helyi választási irodának tekintettel arra, hogy az NVI álláspontjáról már 2021 januárjában nyilvánosan kommunikált. Ennek

megfelelően a mozgóurnát igénylő választópolgárok megnövekedett, a szokásosnál is magasabb számára előre fel kellett volna készülnie a helyi választási irodának és a szavazatszámoló bizottsági tagok és mozgóurnák megfelelő számát garantálnia kellett volna (a fentiekben is hivatkozott rendelkezés értelmében).

Az NVI által a HVI vezetője részére az országgyűlési képviselők választása és az országos népszavazás lebonyolításához kiadott segédlet tartalmazza, hogy "jogszerűen kérhető mozgóurna akkor is, ha a választópolgár pl. koronavírus miatt házi karanténban van."

Véleménye szerint a kifogásban részletezett magatartás sérti a Ve. 24. § (1) és (5) bekezdését: A Ve. 24. § (1) bekezdése szerint a szavazatszámoló bizottságok tagjait a szükséges számban a települési önkormányzat képviselő-testülete az országgyűlési képviselők általános választásának kitűzését követően, legkésőbb a szavazás napja előtti huszadik napon választja meg, személyükre a helyi választási iroda vezetője tesz indítványt. A szavazatszámoló bizottság tagjait települési szinten kell megválasztani.

A Ve. 24. § (5) bekezdése szerint a szavazatszámoló bizottságot a helyi választási iroda vezetője a szükséges számban további tagokkal egészítheti ki, ha a mozgóurnát igénylő választópolgárok száma több mint negyven. A Ve. kommentárja kitér arra, hogy "ha a mozgóurnát igénylő választópolgárok száma meghaladja a negyvenet, a helyi választási iroda vezetője a szükséges számban (plusz mozgóurnázató „csapatonként” két fővel) további tagokkal egészítheti ki a bizottságot - a törvény a szavazatszámoló bizottság ilyen okból történő kibővítésére nem állapít meg határidőt, így akár a szavazás napján beérkező mozgóurna-kérelmek nagy száma is megalapozhatja a további tagok szavazásnapján bevonását". A Ve. tételes szabályai szerint tehát kellően nagy mozgástérrel bír a helyi választási iroda arra, hogy a szavazás napjáig és a szavazás napján kiegészítse megfelelő számban a mozgóurna szállításában részt vevő bizottsági tagok és az általuk vitt mozgóurnák számát. A mozgástér arra garancia, hogy a helyi választási iroda biztosítsa a mozgóurnát igénylő választópolgárok számának megfelelő eljárási feltételeket. A Nemzeti Választási Iroda által a HVI vezetője részére az országgyűlési képviselők választása és az országos népszavazás lebonyolításához kiadott segédlet arra is kitér, hogy "Ha az átjelentkezők szavazására kijelölt szavazókörben a választópolgárok száma az átjelentkezőkkel együtt több mint 1500, akkor a HVI vezetője az SZSZB létszámát további tagok bevonásával a szükséges mértékben megnövelheti. (...) Ha indokolt, biztosítani kell, hogy az SZSZB tagjai egyszerre több mozgóurnával is végezhesék a mozgásukban korlátozottak szavaztatását." Fentiek szerint tehát mulasztott a helyi választási iroda, ugyanis nem biztosította számomra a mozgóurna útján történő választójog-gyakorlásom feltételeit, ezért választójogom gyakorlása ellehetetlenült.

Kifogástevő mindezek alapján kérte a Választási Bizottságot, hogy állapítsa meg, hogy a kifogásolt magatartással megsértették a választási eljárás fent megjelölt eljárási alapelveit és a Ve. tételes rendelkezéseit, tiltsa el a jogellenes magatartást tanúsító személyt a további jogsértéstől, továbbá a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét semmisítse meg és ismételtesse meg.

A Budapest XI. kerület Helyi Választási Iroda (HVI) vezetőjének tájékoztatása alapján az alábbiak állapíthatók meg:

2022. április 03. napján, az országgyűlési képviselők általános választása és országos népszavazás során megtartott szavazáskor, a Budapest, XI. kerület közigazgatási területén, a 02. OEVK 115. számú szavazókör volt kijelölve a Ve. 78. § (2) bekezdése szerinti átjelentkezéssel szavazásra.

A szavazókör névjegyzékében 6139 választópolgár került felvételre, akik közül 5845 fő ténylegesen szavazott. A mozgóurna igénylők névjegyzékében 178 választópolgár szerepelt, amelyből összesen 150 fő szavazott. A Szavazatszámoló Bizottság (SzSzB) 59 főből állt, 8 fő volt a delegált 51 fő pedig választott tag. A Bizottság összesen 11 helyszínen (asztalnál) dolgozott, helyszínenként (asztalonként) 4 fővel, a mozgóurna igényeket pedig összesen 6 fő teljesítette. Az SzSzB tagok oktatása a Helyi Választási Iroda szervezésében igazoltan megtörtént. A szavazóhelyiségben jelentős torlódás, vagy rendkívüli esemény nem volt. (Az SzSzB létszámának optimális meghatározásánál figyelemmel kell lenni a Ve. 77. § (1) bekezdésére, amely szerint a szavazóköröket úgy kell kialakítani, hogy egy szavazókörre legfeljebb 1500 választópolgár jusson. Ha a szavazókörbe 3 választott tag osztható be, akkor 6000 fő körüli választópolgár esetén a jogalkotó 12 fő választott tagot már megfelelőnek tart. Ehhez képest az összesen 51 fő választott tag hatékonyabb és optimálisabb megoldás.)

A Ve. 24. § (3) bekezdése szerint egy szavazatszámoló bizottságba három választott tagot kell beosztani. A Ve. 24. § (5)-(6) bekezdései szerint a szavazatszámoló bizottságot a helyi választási iroda vezetője a szükséges számban további tagokkal egészítheti ki, ha a mozgóurnát igénylő választópolgárok száma több mint negyven. A helyi választási iroda vezetője a 78. § szerint kijelölt szavazókör szavazatszámoló bizottságát – legkésőbb a szavazást megelőző harmadik napon – a szükséges számban további tagokkal egészíti ki, ha a névjegyzékben lévő választópolgárok száma meghaladja az ezeröttszázat.

A Bizottság álláspontja szerint a HVI vezetője adott helyzetben elvárhatóan járt el, amikoris az átjelentkezők és a mozgó urnát igénylők számára tekintettel a 115. szavazókörben működő SzSzB három fő választott tagjait további 48 fő választott taggal egészítette ki. Fontos körülmény, hogy a delegálásra jogosult jelölőszervezeteket a HVI 1/2022/HVI határozat megküldésével tájékoztatta arról, hogy a 115. számú szavazókörbe további megbízott tagokat delegálhatnak, mégpedig úgy, hogy a 11 helyszínen (asztalánál) egy-egy tag vehet részt a szavazatszámoló munkában. Mindezek ellenére azonban az összesen hét jelölőszervezettől csak 8 fő delegált érkezett.

A Ve. 257. § (3) bekezdése alapján a kijelölt szavazókör szavazatszámoló bizottsága a mozgóurnás szavazás lebonyolítását az átjelentkezéssel szavazó választópolgárok és a települési szintű lakóhellyel rendelkező választópolgárok tekintetében a település egészére kiterjedő illetékességgel végzi.

A Bizottság álláspontja szerint a Ve. a HVI vezetőjének kizárólag a szavazatszámláló bizottság tagjainak bővítésére ad felhatalmazást, az SzSzb egyes tagjainak feladatellátására, a tagok közötti munkamegosztás elrendelésére nincs kompetenciája.

Erre tekintettel a mozgóurna igények teljesítésének módszertanát, az abban részt vevők személyét maga az SzSzb dönti el szóbeli megegyezéssel, vagy jegyzőkönyvi döntéssel.

Jelen esetben összesen hat fő, azaz három pár tag vállalta önként, hogy a mozgó urnát igénylőket – taxi gépjármű igénybe vételével – a megadott címen felkeresi.

Az SzSzb elnök által adott írásbeli tájékoztató szerint „2022. április 03. napján, a mozgóurna kérelmeket teljesítő (összesen 6 fő taxi használatával) SzSzb tagok 9.00 órától folyamatosan tett napközbeni jelentéseikben valamennyi mozgóurna igény valószínű teljesítéséről tájékoztattak. Arról a körülményről, hogy a névjegyzéken átvezetett összesen 178 kérelemből mégsem fog mindegyik megvalósulni (összesen 27 kérelem) – az SzSzb érintett tagjaitól – 18.00 órakor kaptam tájékoztatást. Ekkor kértem a 19.00 órai beérkezés érdekében, hogy a szavazóhelyiségbe térjenek vissza.”

A fentiekből egyértelműen megállapítható, hogy a HVI vezetőjét az SzSzb elnöke nem tájékoztatta és nem is kellett tájékoztatni arról a körülményről, hogy újabb választott SzSzb tagok bevonásával az esetlegesen elmaradó mozgóurna igényeket a 115. számú SzSzb teljesíthesse, hiszen a tagok napközbeni jelentéseiből ez a következtetés nem volt levonható. Mindezek alapján kijelenthető, hogy mind az SzSzb elnök, mind a HVI vezetője, a szavazás időtartama alatt az adott helyzetben elvárhatóan, a jogszabályoknak megfelelően járt el.

Megjegyzni továbbá a Bizottság, hogy a HVI vezetőjének semmilyen ráhatása nincs arra, hogy a mozgóurna igények teljesítésére jelentkező SzSzb tagok a névjegyzékben szereplő címek sorrendjét, Újbuda közel 34 km² területén való közlekedés megszervezését, a kórházak fertőző részlegén, izolációs szobában tartózkodó betegek számára – saját egészségügyi védelmük megtartása mellett – a szavazás biztosítását stb. milyen körülmények között alakítják ki, így a HVI vezetőjének elvárt intézkedésére kizárólag akkor van lehetőség, ha a bekövetkezett akadályokról haladéktalanul értesítik. Ilyen értesítés a szavazás napján az SzSzb elnöke részéről nem érkezett.

A Bizottság álláspontja szerint a HVI a 115. számú szavazókör szavazóhelyiségét a feladatellátásra alkalmas módon alakította ki, valamennyi technikai feltétel biztosítva volt, az SzSzb választott tagjainak számát az elvárt módon egészítette ki, így a fentiekben részletesen kifejtett indokok alapján a Bizottság a kifogást a Ve. 220. §-a alapján elutasította.

Hivatkozott jogszabályok:

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 24. §-a, 77. § (1) bekezdése, 78. §-a, 208. §-a, 209. § (1) bekezdése, 214. § (1) bekezdése, 218. § (1) bekezdése, 220. §-a, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 221-233. §-ai, valamint a 297. § (1)-(3) bekezdése alapján

Budapest, 2022. április 09.

Gyurcsó Gyuláné

Gyurcsó Gyuláné
Budapest 02. számú Országgyűlési Egyéni
Választókerületi Választási Bizottság
elnöke